

European Securities and
Markets Authority

Usmernenia

o rozsahu pôsobnosti nariadenia o ratingových agentúrach

Obsah

I.	Rozsah _____	4
II.	Účel _____	4
III.	Súlad a oznamovacie povinnosti _____	4
IV.	Registračná povinnosť podľa článku 2 ods. 1, článku 3 písm. b), článku 4, článku 5 a článku 14 ods. 1 nariadenia o ratingových agentúrach _____	5
V.	Ratingové činnosti a vylúčenia z rozsahu pôsobnosti nariadenia o ratingových agentúrach (čl. 2 a čl. 3 nariadenia o ratingových agentúrach) _____	6
VI.	Zriaďovanie obchodných zastúpení mimo Únie registrovanými ratingovými agentúrami podľa článku 14 ods. 3 nariadenia o ratingových agentúrach _____	7
VII.	Osobitné odporúčania k sprístupneniu údajov v súvislosti s najlepšou praxou týkajúcou sa článku 16 ods. 1 nariadenia o ESMA _____	8
VIII.	Presadzovanie pravidiel týkajúcich sa rozsahu nariadenia o ratingových agentúrach _____	8

Použité akronymy

CRA ratingové agentúry

EBA Európsky orgán pre bankovníctvo

NCA príslušné vnútroštátne orgány, vymedzené v nariadení o ratingových agentúrach, čl. 3 ods. 1 písm. p)

SCA príslušné odvetvové orgány, vymedzené v nariadení o ratingových agentúrach, čl. 3 ods. 1 písm. r)

I. Rozsah

Kto?

1. Tieto usmernenia a odporúčania sú určené:
 - a. ratingovým agentúram (vymedzeným v článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia o ratingových agentúrach);
 - b. príslušným vnútroštátnym orgánom a príslušným odvetvovým orgánom;
 - c. účastníkom finančných trhov, ktorí poskytujú súkromné úverové ratingy vypracované na základe individuálnej objednávky a poskytnuté výlučne osobe, ktorá si ich spracovanie objednala, a ktoré nie sú určené na zverejnenie alebo distribúciu na základe predplatného.

Kedy?

2. Tieto usmernenia a odporúčania budú zverejnené vo všetkých úradných jazykoch EÚ.

II. Účel

3. Účelom týchto usmernení a odporúčaní je poskytnúť vysvetlenie rozsahu nariadenia o ratingových agentúrach, najmä jeho ustanovení o týchto konkrétnych záležitostiach:
 - a. registračnej povinnosti;
 - b. činnostiach úverového ratingu a výnimkách z registrácie;
 - c. **súkromné úverové ratingy;**
 - d. zriaďovaní obchodných zastúpení v tretích krajinách;
 - e. osobitných odporúčaníach k sprístupneniu informácií pre firmy zaoberajúce sa bodovým hodnotením kreditného rizika a pre ratingové agentúry zriadené v tretích krajinách;
 - f. presadzovaní rozsahu nariadenia o ratingových agentúrach a spolupráce s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

III. Súlad a oznamovacie povinnosti

Status usmernení a odporúčaní

4. Tento dokument obsahuje usmernenia a odporúčania vydané podľa článku 16 nariadenia o ESMA. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia o ESMA musia príslušné orgány a účastníci finančného trhu vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení a odporúčaní.
5. Príslušné orgány, ktorým sú usmernenia a odporúčania určené, by ich mali začleniť do svojich postupov dohľadu, aj v prípadoch, keď sú jednotlivé usmernenia uvedené v dokumente zamerané predovšetkým na účastníkov finančného trhu.
6. Pokiaľ ide o všetky ostatné kapitoly týchto usmernení a odporúčaní, príslušné vnútroštátne orgány a účastníci finančného trhu sú povinní dodržiavať ustanovenia nariadenia o ratingových agentúrach, zatiaľ čo orgán ESMA má povinnosť zabezpečiť jeho uplatňovanie.
7. Vysvetlenia poskytnuté v týchto usmerneniach sú relevantné pre uplatňovanie ustanovení nariadenia o ratingových agentúrach.

Požiadavky na podávanie správ podľa článku 16 nariadenia o ESMA

8. Príslušné orgány, ktorým je určený odsek 24 týchto usmernení, musia orgánu ESMA na adresu info@esma.europa.eu oznámiť, či dodržiavajú, alebo majú v úmysle dodržiavať usmernenia a odporúčania, spolu s dôvodmi pre nedodržiavanie do dvoch mesiacov od ich uverejnenia orgánom ESMA vo všetkých úradných jazykoch EÚ. Ak príslušné orgány neodpovedia v tejto lehote, budú sa považovať za orgány, ktoré usmernenia nedodržiavajú. Vzor oznámení sa nachádza na webovej lokalite orgánu ESMA.

IV. Registračná povinnosť podľa článku 2 ods. 1, článku 3 písm. b), článku 4, článku 5 a článku 14 ods. 1 nariadenia o ratingových agentúrach

9. Ratingové agentúry bez fyzickej prítomnosti v EÚ, ktoré spĺňajú základné podmienky článku 5 nariadenia o ratingových agentúrach, musia získať od orgánu ESMA osvedčenie pred distribúciou úverových ratingov na regulačné účely v EÚ.
10. Ratingové agentúry zriadené v EÚ, ktoré vykonávajú činnosti úverového ratingu v EÚ bez predchádzajúcej registrácie, konajú v rozpore s článkom 2 ods. 1 a článkom 14 ods. 1 nariadenia o ratingových agentúrach. Každá ratingová agentúra, ktorá má v úmysle vykonávať činnosti úverového ratingu, musí orgán ESMA bezodkladne požiadať o registráciu. Subjekty nesmú vydávať úverové ratingy, kým nie sú zaregistrované ako ratingové agentúry. Tieto povinnosti sa vzťahujú aj na právnické osoby usadené v EÚ, ktoré zamestnávajú ratingových analytikov poskytujúcich ratingové služby subjektu z tretej krajiny.
11. O registráciu môže požiadať iba právnická osoba. Fyzická osoba o registráciu požiadať nemôže.
12. Orgán ESMA prijme dozorné opatrenie podľa článku 24 nariadenia o ratingových agentúrach proti ratingovým agentúram, ktoré fungujú bez registrácie, alebo ak je vhodné, bez osvedčenia v Únii a udelí im pokutu v súlade s článkom 36a a prílohou III.54 k nariadeniu o ratingových agentúrach.

V. **Ratingové činnosti a vylúčenia z rozsahu pôsobnosti nariadenia o ratingových agentúrach (čl. 2 a čl. 3 nariadenia o ratingových agentúrach)**

13. Úverové ratingy, definované v článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia o ratingových agentúrach, zahŕňajú kvantitatívnu analýzu a dostatočnú kvalitatívnu analýzu v súlade s ratingovou metodikou, ktorú si určí ratingová agentúra. Miera úverovej bonity odvodená zo súhrnu a vyjadrenia údajov iba na základe vopred stanoveného štatistického systému alebo modelu, bez dodatočného podstatného kvalitatívneho analytického vstupu špecifického pre rating od ratingového analytika, by sa nemala považovať za úverový rating.
14. Rating, ktorý sa poskytuje iným osobám patriacim do zoznamu abonentov, nevyhovuje definícii „**súkromného ratingu**“ uvedenej v článku 2 ods. 2 písm. a) nariadenia o ratingových agentúrach. Na druhej strane, ustanovenia článku 2 ods. 2 nariadenia o ratingových agentúrach neznamenaajú, že akýkoľvek prenos ratingu tretej strane osobou, ktorá si rating objednala, by zodpovedal zverejneniu alebo distribúcii na základe predplatného. Prijemca **súkromného úverového ratingu** môže zdieľať rating s obmedzeným počtom tretích strán a na prísne dôvernom základe – pokiaľ takéto zverejnenie nezodpovedá verejnemu zverejneniu alebo distribúcii na základe predplatného – s cieľom zabezpečiť, aby sa **súkromný úverový rating** ďalej nezverejňoval. Napríklad pri žiadosti o úver môže prijemca **súkromného úverového ratingu** zdieľať svoj rating so svojou bankou na prísne dôvernom základe alebo banka môže na účely obchodnej transakcie oznámiť **súkromný úverový rating** obmedzenému počtu iných bánk. **Súkromný úverový rating by mal byť vypracovaný len na základe výslovnej objednávky formalizovanej písomnou dohodou medzi osobou, ktorá si ho objednala, a poskytovateľom ratingu¹. Orgán ESMA očakáva, že táto dohoda bude obsahovať osobitné ustanovenie o tom, že rating môže byť poskytnutý výlučne osobe, ktorá si ho objednala, a že je potrebné, aby sa táto osoba písomne zaviazala, že rating poskytne len obmedzenému počtu tretích strán.**
15. V súlade s článkom 2 ods. 2 písm. a) nariadenia o ratingových agentúrach by **poskytovatelia ratingov** mali zabezpečiť, aby dohody o vydávaní **súkromných úverových ratingov** obsahovali povinnosť zachovávať dôvernosť a obmedzenia týkajúce sa distribúcie ratingov. Pri vydávaní **súkromných úverových ratingov** by **poskytovatelia ratingov** mali posúdiť, či osoba, ktorá si ho objednala ako prijemca **súkromného úverového ratingu**, má v úmysle použiť rating spôsobom, ktorý by viedol k jeho zverejneniu, alebo ho použiť na regulačné účely. Ak **poskytovateľ ratingu** môže odôvodnene dospieť k záveru, že **súkromný úverový rating** by sa mohol zverejniť, napríklad vzhľadom na to, že ten istý klient už v minulosti porušil povinnosť zachovávať dôvernosť, orgán ESMA odporúča ako najlepší postup, aby **poskytovatelia ratingov** zaviedli potrebné opatrenia na zabránenie takémuto zverejňovaniu alebo aby sa zdržali vydávania tohto ratingu. **Orgán ESMA takisto očakáva, že strana, ktorá je prijemcom**

¹ Ratingové agentúry a účastníci finančných trhov, ktorí poskytujú súkromné úverové ratingy vypracované na základe individuálnej objednávky a poskytnuté výlučne osobe, ktorá si ich spracovanie objednala, a ktoré nie sú určené na zverejnenie alebo distribúciu na základe predplatného.

súkromného úverového ratingu, ho zdieľa len na dôvernom základe a s vybraným a konečným počtom fyzických alebo právnických osôb. Tento počet by mal byť obmedzený a nemal by nikdy presiahnuť celkovo 150 osôb. Na zabezpečenie dodržiavania tohto maximálneho limitu by mal poskytovateľ ratingu vykonávať primerané kontroly na monitorovanie jeho distribúcie.

VI. Zriaďovanie obchodných zastúpení mimo Únie registrovanými ratingovými agentúrami podľa článku 14 ods. 3 nariadenia o ratingových agentúrach

16. Keďže obchodné zastúpenia nemajú samostatnú právnu subjektivitu nezávisle od materskej firmy, úverové ratingy vydané v obchodných zastúpeniach so sídlom mimo Únie sa považujú za ratingy vydané ich materskou spoločnosťou v EÚ. Z tohto dôvodu je možné porušenia nariadenia o ratingových agentúrach obchodnými zastúpeniami pripísať ich materskej ratingovej agentúre, ktorá bude objektom dozorných opatrení orgánu ESMA, uloženia pokút a/alebo pravidelných platieb penále.
17. Orgánu ESMA môže byť zabránené vykonávať dozorné úlohy, ak by sa dôležité prevádzkové funkcie ratingových agentúr nachádzali a primárne vykonávali mimo Únie. Ratingové agentúry by navyše mali preukázať, že existuje objektívny dôvod na vydávanie úverových ratingov v obchodných zastúpeniach so sídlom mimo Únie. Napríklad potrebu zabezpečiť primeranú prezenciu v príslušnej tretej krajine. Orgán ESMA by prijal opatrenia v súlade s článkom 24, článkom 36a a článkom 36b v prípade porušenia prílohy III časti II bodov 2, 4, 5, 6, 7 a 8 nariadenia o ratingových agentúrach zo strany ratingových agentúr.
18. Dôležité prevádzkové funkcie, ako sa uvádzajú v článku 9 nariadenia o ratingových agentúrach, by sa nemali nachádzať alebo primárne vykonávať v kanceláriách zriadených v tretích krajinách bez akejkoľvek účasti, alebo s veľmi slabou účasťou manažérov, systémov alebo postupov ratingovej agentúry, nachádzajúcich sa v EÚ. K dôležitým prevádzkovým funkciám patria oddelenia alebo divízie zodpovedné za vypracovanie a vydávanie úverových ratingov, úverovej analýzy, vývoj a revíziu metodiky ratingu, súlad, vnútornú kontrolu kvality, ukladanie údajov / vedenie evidencie a údržbu alebo podporu systémov. Identifikácia dôležitých prevádzkových funkcií si však môže vyžadovať posúdenie od prípadu k prípadu. Pokiaľ ide o funkciu súladu, ratingové agentúry by mali zabezpečiť, aby bol ich systém vnútornej kontroly plne prevádzkyschopný aj v obchodných zastúpeniach nachádzajúcich sa v tretích krajinách.
19. Ratingové agentúry nesmú zriaďovať obchodné zastúpenia v tretích krajinách na vykonávanie činností, ktoré podliehajú dozoru orgánu ESMA, ak to bráni orgánu ESMA vykonávať dozorné úlohy v súvislosti s takýmito činnosťami týchto obchodných zastúpení, ako sa uvádza v článkoch 23b až 23d nariadenia, vrátane schopnosti vykonávať inšpekcie a vyšetrovania na mieste. V tejto súvislosti:
 - a) by úverové agentúry mali spolupracovať s orgánom ESMA v prípade inšpekcí alebo vyšetrovaní, vrátane kontrol na mieste, v súvislosti s úverovými ratingmi alebo činnosťami úverového ratingu vykonávanými v obchodných zastúpeniach, ktoré sa nachádzajú mimo EÚ;

- b) orgán ESMA posúdi potrebu uzavrieť dohody o spolupráci s miestnymi príslušnými regulačnými orgánmi s cieľom zabezpečiť primeraný dozor nad obchodnými zastúpeniami nachádzajúcimi sa mimo Únie;
- c) pred zriadením obchodných zastúpení v tretích krajinách by ratingové agentúry mali zabezpečiť, že tieto obchodné zastúpenia ihneď splnia akúkoľvek požiadavku, ktorú predložia úradníci orgánu ESMA v rámci vykonávania právomocí podľa článkov 23b až 23d nariadenia o ratingových agentúrach, vrátane poskytnutia prístupu do priestorov, systémov a k zdrojom v prípade inšpekcií a vyšetrovaní na mieste.

VII. Osobitné odporúčania k sprístupneniu údajov v súvislosti s najlepšou praxou týkajúcou sa článku 16 ods. 1 nariadenia o ESMA

- 22. Orgán ESMA ako najlepšiu prax odporúča, aby firmy zaoberajúce sa bodovým hodnotením kreditného rizika a ratingové agentúry, ktoré distribuujú úverové bodovanie verejnosti v Únii, poskytovali jasnú a zreteľnú informáciu o tom, že tieto bodovania nie sú úverové ratingy vydané v súlade s nariadením o ratingových agentúrach. Orgán ESMA odporúča, aby túto informáciu poskytovali aj agentúry pre vývozné úvery, ktoré konajú podľa článku 2 ods. 2 písm. c) nariadenia.
- 23. Orgán ESMA ako najlepšiu prax odporúča, aby v prípade, že sa firmy zaoberajúce sa úverovým bodovaním a agentúry pre vývozné úvery rozhodnú zverejniť takéto informácie, prevzali plnú zodpovednosť za uvedenie vyhlásenia uvedeného v predchádzajúcich odsekoch, keď distribuujú svoje úverové bodovania alebo ratingy verejnosti na území Únie prostredníctvom dohody s tretími stranami.
- 24. Úverové bodovania alebo ratingy sú distribuované verejnosti v EÚ vtedy, keď sa sprístupnia neurčeným alebo neurčiteľným jednotlivcom s bydliskom v EÚ, napríklad prostredníctvom tlačovej správy. Úverové bodovania alebo ratingy sú distribuované verejnosti aj vtedy, keď sa vydajú prostredníctvom webovej lokality registrovanej na doméne zodpovedajúcej jednému z členských štátov EÚ.

VIII. Presadzovanie pravidiel týkajúcich sa rozsahu nariadenia o ratingových agentúrach

- 25. Orgán ESMA uloží pravidelné platby penále s cieľom prinútiť ratingovú agentúru, aby ukončila porušovanie predpisov spočívajúce vo vydávaní úverových ratingov bez toho, aby bola registrovaná orgánom ESMA a ak je vhodné uloží pokuty, v súlade s príslušnými článkami 36 písm. b) a 36 písm. a) nariadenia o ratingových agentúrach.
- 26. Keď príslušný vnútroštátny orgán alebo príslušný odvetvový orgán dostane žiadosť, žiadosť o informácie, alebo akúkoľvek inú formu žiadosti týkajúcu sa nariadenia o ratingových agentúrach, aj pokiaľ ide o registráciu alebo certifikáciu, tento orgán by mal o tom bezodkladne informovať orgán ESMA a nasmerovať účastníka finančného trhu, ktorý žiadosť predložil, na úrad ESMA, ktorý je jediným príslušným dozorným orgánom v Únii.